

Numer artykułu: **001** Wersja: **1.2 pl**

data sporządzenia:
14.06.2019 r.

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszanki i identyfikacja spółki/przedsiębiorstwa

1.1 Identyfikator produktu.

Identyfikacja substancji:	Chalcedonit mikronizowany - produkt otrzymany z przemiału chalcedonitu pochodzącego z kopalni w Inowłodzu, złoża Teofilów.
Numer rejestracji (REACH):	Nie dotyczy
Nazwa handlowa:	CRUSIL M (seria produktów)

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszanki oraz zastosowania odradzane.

Zastosowania zidentyfikowane: Chalcedonit jest naturalną krzemionkową osadową skałą, w przeważającej mierze składa się z SiO_2 . Po przemiale znajduje zastosowanie w przemyśle: chemicznym, materiałów budowlanych, przetwórstwa tworzyw sztucznych i innych.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

CRUSIL Sp. z o.o. , ul. Spalska 54, 97-215 Inowódz

Telefon 44 712 23 73, e-mail: biuro@crusil.pl

1.4 Numer telefonu alarmowego

Telefon producenta czynny w godzinach pracy 7:00 – 15:00 44 712 23 73

Telefon alarmowy 112

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszanki

Ten produkt zawiera kwarc respirabilny, klasyfikowany jako STOT REI zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu WE 1272/2008. W zależności od rodzaju postępowania i zastosowania produktu może powstawać unoszący się w powietrzu pył z zawartością wolnej krystalicznej krzemionki. Jego frakcja respirabilna przy długotrwałym wdychaniu może powodować nieżyty górnych dróg oddechowych. W ostateczności po kilkunastu latach może dojść do rozsialego guzowatego zwłóknienia tkanek płucnych zwanych potocznie krzemicią płuc. Głównymi objawami pylicy krzemowej są kaszel, trudność z oddychaniem oraz pogłębiający się bezdech. Wystawienie się na działanie pyłu krzemionki krystalicznej w związku z wykonywanym zawodem powinno być kontrolowane i monitorowane. Z produktem należy postępować ostrożnie, aby uniknąć wytwarzania pyłu.

Rozporządzenie (WE) 1272/2008	 <p>Hasło ostrzegawcze: ZAGROŻENIE STOT RE1</p> <p>Identyfikacja zagrożenia: H372: Powoduje uszkodzenie płuc poprzez długotrwałe lub powtarzane wdychanie.</p> <p>Środki ostrożności: P260: Nie wdychać pyłu. P285: W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.</p>
-------------------------------	--

2.2 Elementy oznakowania

	<p>Hasło ostrzegawcze: ZAGROŻENIE STOT RE1</p> <p>Identyfikacja zagrożenia: H372: Powoduje uszkodzenie płuc poprzez długotrwałe lub powtarzane wdychanie.</p> <p>Środki ostrożności: P260: Nie wdychać pyłu. P285: W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych. P501: Usunąć zawartość / opakowanie zgodnie z lokalnymi / krajowymi przepisami.</p>
---	--

2.3 Inne zagrożenia

Ten produkt jest substancją nieorganiczną i nie spełnia kryteriów substancji PBT lub vPvB zgodnie z Aneks III do rozporządzenia REACH. Ze względu na pylisty charakter drobnych frakcji produkt może spowodować podrażnienie oczu i górnych dróg oddechowych.

SEKCJA 3: Skład i informacja o składnikach

3.1 Skład produktu

Podstawowym składnikiem chalcedonitu jest dwutlenek krzemu SiO_2 o nr WE 238-878-4. Naturalne domieszki stanowią śladowe ilości glinokrzemianów oraz związków metali.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Uwagi ogólne - zdjąć zanieczyszczoną odzież.

Po narażeniu przez drogi oddechowe – opuścić/przenieść poszkodowanego z miejsca narażenia, aby zapewnić dostęp do świeżego powietrza.”. Zasięgnąć porady lekarza w przypadku pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości, lub jeżeli objawy nie ustępują.

Po kontakcie ze skórą – spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem. Zasięgnąć porady lekarza w przypadku pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości, lub jeżeli objawy nie ustępują.

Po narażeniu przez przewód pokarmowy - wypłukać usta. W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z lekarzem.

Po kontakcie z oczami – ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Zasięgnąć porady lekarza w przypadku pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości, lub jeżeli objawy nie ustępują.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia.

Należy nie dopuszczać do długotrwałego i bezpośredniego kontaktu suchej bądź gotowej mieszanki ze skórą, oczami czy drogami oddechowymi. Należy przestrzegać uwag dotyczących bezpieczeństwa i użytkowania zamieszczonych na etykiecie. Natychmiast usuwać produkt ze skóry, oczu i śluzówek, co pozwoli zapobiec wszelkim opóźnionym skutkom narażenia; skóra - zaczerwienie, wysuszenie, reakcje alergiczne, oczy - pieczenie, zaczerwienienie, poważne uszkodzenie, drogi oddechowe - podrażnienie śluzówki nosa, podrażnienie dróg oddechowych, kaszel.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Należy postępować zgodnie z zaleceniami podanymi w sekcji 4.1. W momencie kontaktu z pomocą lekarską należy mieć przy sobie niniejszą kartę charakterystyki.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru.

5.1. Środki gaśnicze

Substancja niepalna i nie podtrzymująca palenia. W przypadku zaistnienia pożaru stosować środki odpowiednie dla materiałów znajdujących się w pobliżu. Brak danych o środkach nie zalecanych przy gaszeniu pożaru.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Substancja stała, niepalna, niewybuchowa. Reaguje ze stężonym kwasem fluorowodorowym.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Stosować ogólne środki indywidualnej ochrony osobistej. Substancja nie rozpuszczalna w wodzie, nieszkodliwa dla środowiska.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Zapobiegać powstawaniu pyłu. Należy zwrócić uwagę na dobrą wentylację i odpylanie przy maszynach przeróbczych oraz w miejscach, w których możliwe jest powstawanie pyłu. Przy przekroczeniu wartości NDS stosować ochronę zbiorową lub używać sprzętu ochrony osobistej zgodnego z przepisami krajowymi.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Brak szczególnych wymagań.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Unikać zmiatania na sucho i używać urządzeń czyszczących z rozpylaniem wody lub próżniowych, aby zapobiec tworzeniu unoszącego się pyłu. Używać sprzętu ochrony osobistej zgodnego z przepisami krajowymi..

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Stosować środki kontroli i ochrony indywidualnej opisane w sekcji 8 niniejszej karty. Z uwolnionym materiałem postępować zgodnie z zasadami opisanymi w sekcji 13 niniejszej karty – postępowanie z odpadami.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Należy unikać tworzenia się pyłu unoszącego się w powietrzu. W miejscach tworzenia się pyłu unoszącego się w powietrzu trzeba zapewnić odpowiednią wentylację z odprowadzaniem.

Z zapakowanym produktem należy obchodzić się ostrożnie w celu uniknięcia przypadkowego rozerwania. Jeśli wymagana jest porada dotycząca bezpiecznych technik postępowania z produktem zawierającym respirabilną krystaliczną krzemionkę należy zapoznać się z zapisem z sekcji nr 6 oraz z podręcznikiem dobrych praktyk opisanych w sekcji 16.

Nie spożywać pokarmów i napojów. Nie palić w miejscu pracy. Należy myć ręce po użyciu, zdjąć zanieczyszczoną odzież i sprzęt ochronny przed wejściem do miejsc przeznaczonych do spożywania posiłków.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Zminimalizować tworzenie pyłu unoszącego się w powietrzu. W celu zapobiegania przypadkowemu rozerwaniu opakowania produkt powinien być odpowiednio przechowywany.

7.3 Szczególne zastosowanie(a) końcowe

Oprócz zastosowania wymienionego w rozdziale 1.2 nie są przewidziane żadne inne zastosowania.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Należy przestrzegać określonych przez przepisy limitów ekspozycji dla wszystkich unoszących się w powietrzu pyłów w miejscach pracy - odniesienie do sekcji nr 6 (np. zawartość wolnej krystalicznej krzemionki, całkowita ilość pyłu, pył respirabilny).

Parametr OEL (limit ekspozycji w miejscu pracy) przy powyżej 50 % respirabilnego pyłu krzemionki krystalicznej w Polsce wynosi $0,1 \text{ mg/m}^3$, mierzony jako 8-godzinna średnia ważona w czasie. W celu uzyskania równoważnych limitów dla innych krajów, należy skonsultować się z kompetentnym specjalistą ds. BHP bądź lokalnym organem nadzorczym.

8.2. Kontrola narażenia

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli

Zminimalizować tworzenie pyłu unoszącego się w powietrzu. Należy stosować osłony procesowe, miejscową wentylację odprowadzającą lub inne techniczne środki kontroli.

W przypadkach kiedy operacje - czynności prowadzone przez użytkownika powodują tworzenie się pyłu, należy używać wentylacji, aby zapewnić utrzymanie poziomów pyłu w powietrzu poniżej określonych limitów ekspozycji. Stosować środki organizacyjne, np. izolację personelu od obszaru zapylenia, osłony procesowe itd. Zdejmować i prac zanieczyszczoną odzież.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony takie jak indywidualne wyposażenie ochronne.

Ochrona oczu/twarzy - stosować gogle bezpieczeństwa z osłonami bocznymi.

Ochrona skóry, ochrona rąk- nosić odpowiednie rękawice ochronne.

Ochrona dróg oddechowych -w przypadkach długotrwałej ekspozycji na nagromadzony unoszący się w powietrzu pył należy stosować sprzęt ochronny dróg oddechowych (np. półmasek lub masek całodwarzowych z filtrami) zgodnych z wymaganiami przepisów krajowych lub europejskich.

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

Zapobiegać przedostaniu się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd

Stan fizyczny	stały - proszek
Kolor	biały - kremowy
Zapach	bezwonny
Wartość pH	6-8
Temperatura topnienia/krzepnięcia	>1700°C
Gęstość nasypowa	400-800 kg/cm ³
Ciężar właściwy	2,56 g/cm ³
Rozpuszczalność	materiał nierozpuszczalny w wodzie
Temperatura zapłonu	materiał niepalny
Stopień wybuchowości	materiał niewybuchowy

9.2 Inne informacje

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

Reaguje z kwasem fluorowodorowym i silnymi ługami.

10.2. Stabilność chemiczna

Substancja stabilna w normalnych warunkach użytkowania i przechowywania.

10.3. **Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji**

W normalnych warunkach przechowywania i stosowania nie nastąpią niebezpieczne reakcje.

10.4. **Warunki, których należy unikać**

Należy unikać rozpylania substancji.

10.5. **Materiały niezgodne**

Brak danych.

10.6. **Niebezpieczne produkty rozkładu**

W normalnych warunkach substancja nie ulega rozkładowi.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

11.1 **Informacje dotyczące skutków toksykologicznych**

Toksyczność ostra -nie klasyfikuje się jako toksycznie ostry.

Działania żrące/podrażniające -nie klasyfikuje się jako żrąca/drażniąca skórę.

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy - nie klasyfikuje się jako powodującą poważne uszkodzenie oczu lub działającą drażniąco na oczy.

Działanie uczulające na skórę lub drogi oddechowe - nie klasyfikuje się jako działająca uczulająco na drogi oddechowe lub skórę.

Podsumowanie oceny właściwości CMR - nie klasyfikuje się jako działający mutagennie na komórki rozrodcze, rakotwórczy, ani jako działający toksycznie na rozrodczość

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe - nie klasyfikuje się jako działającą toksycznie na narządy docelowe (narażenie jednorazowe).

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie wielokrotne -nie klasyfikuje się jako działającą toksycznie na narządy docelowe (powtarzane narażenie).

Zagrożenie spowodowane aspiracją - nie klasyfikuje się jako stwarzająca zagrożenie spowodowane aspiracją.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1 Toksyczność

Materiał pochodzenia naturalnego. Nie stwarza żadnego zagrożenia dla środowiska naturalnego zgodnie z 1272/2008/WE: Nie klasyfikuje się jako stwarzająca zagrożenie dla środowiska wodnego

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Metody do określenia biodegradacji nie są stosowane w przypadku materiałów nieorganicznych.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Dane nie są dostępne.

12.4 Mobilność w glebie

Dane nie są dostępne.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Substancja nie wykazuje cech substancji PBT ani vPvP

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Brak informacji

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Dotyczy wyłącznie opakowania - w celu usunięcia odpadów zwrócić się do kompetentnych zarejestrowanych służb komunalnych.

Odpady powinny być rozdzielone na kategorie, które mogą być traktowane oddzielnie przez miejscowe lub krajowe zakłady utylizacji odpadów. Proszę wziąć pod uwagę odpowiednie przepisy krajowe lub regionalne

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

14.1 Numer UN (numer ONZ)	(nie podlega przepisom transportu)
14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN	nie istotne
14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	nie istotne
Klasa	-
14.4 Grupa pakowania	nie istotne
14.5 Zagrożenia dla środowiska	nie występuje

Chalcedonit przewożony jest kolejną lub transportem samochodowym w sposób zabezpieczający przed opadami atmosferycznymi. Produkt nie jest niebezpieczny w rozumieniu przepisów o transporcie międzynarodowym.

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: środki ochrony indywidualnej zgodnie z sekcją 8.

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC: Nie dotyczy

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33 poz.166).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 lutego 2010 r w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. z 2009 Nr 152 poz.1222).

Rozporządzenie (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) DZ.U. UE L133 z 31.5.2010).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i I 999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. U. L 353 z 31.12.2008). .

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. z 2003 Nr 171 poz.1666 wraz z późno zm.).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia i środowiska pracy (Dz. U. z 2002 r. Nr 217 poz.1833 z późno zm.).

Ustawa z dnia 11 maja 2001 o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. 63 poz.639 z późno zm.).

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Nie przeprowadzono oceny bezpieczeństwa chemicznego w odniesieniu do tej substancji.

SEKCJA 16: Inne informacje

Powyższe informacje zostały opracowane w oparciu o obowiązujące przepisy i dotyczą produktu w postaci handlowej, zgodnej z przeznaczeniem.

Informacje dotyczące produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa podczas stosowania. W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne i efektywne jego stosowanie spada na użytkownika. Dodatkowe informacje można uzyskać w firmie pod wskazanymi telefonami w sekcji 1.3. lub na stronie www.crusil.pl

Chalcedonit jest zwolniony z obowiązku rejestracji w systemie REACH zgodnie z: ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (WE) NR 987/2008 z dnia 8 października 2008 r. zmieniające załączniki IV i V do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) zwolnienia z obowiązku rejestracji zgodnie z art. 2 ust. 7 lit. B. (7.Następujące substancje występujące w przyrodzie, jeśli nie zostały one zmodyfikowane chemicznie: Minerale, rudy, rudy wzbogacone, naturalny i przetworzony gaz ziemny, ropa naftowa, węgiel)

Szkolenie - pracowników należy poinformować o występowaniu krystalicznej krzemionki i przeszkolić w zakresie odpowiedniego stosowania i postępowania z produktem zgodnie z odpowiednimi regulacjami.

Informacje zawarte w karcie zostały opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczenie. Nie stanowią jednak gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej. Karta ta nie zwalnia użytkownika produktu z przestrzegania wszystkich norm prawnych i administracyjnych odnośnie produktu.